

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tost/33/2018
Identifikačné číslo spisu: 6002898503
Dátum vydania rozhodnutia: 9. januára 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6002898503.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského, na neverejnom zasadnutí konanom 9. januára 2019 v Bratislave, v trestnej veci odsúdeného L. M., pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. č. 140/1961 Zb., o sťažnosti odsúdeného L. M. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. septembra 2018, sp. zn. 5T/10/2002, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného L. M. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. septembra 2018, sp. zn. 5T/10/2002, sa z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo 7. septembra 2018, sp. zn. 5T/10/2002 (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“), podľa § 362 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného na opätovné prejednanie označenej trestnej veci súdom v jeho prítomnosti.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený 24. septembra 2018, prostredníctvom svojho obhajcu, sťažnosť, keďže podľa jeho názoru sa krajský súd nedostatočne vysporiadal s argumentáciou obsiahnutou v jeho návrhu na opätovné prejednanie trestnej veci.

Podľa názoru odsúdeného v posudzovanom prípade neboli naplnené zákonné podmienky, aby voči jeho osobe bolo vedené konanie ako proti ušlému. Podľa vlastných slov sa neskrýval a ani sa nevyhýbal trestnému stíhaniu. Pokiaľ mu to zdravotný stav dovoľoval, hlavného pojednávania sa vždy zúčastnil, pričom o svojom zdravotnom stave informoval krajský súd tým, že mu zasielal relevantnú zdravotnú dokumentáciu. Krajský súd zároveň informoval, že je na jeho osobe páchaná trestná činnosť. Odsúdený ďalej uviedol, že pokiaľ sa zdržiaval na svojej pôvodnej adrese M. 1, M., tak si riadne preberal zásielky. Až neskôr z dôvodu jeho pokračujúceho vydierania musel zmeniť adresu a býval u Mgr. U. V., kde bol prihlásený na prechodný pobyt a kde mu boli doručované aj civilné poštové zásielky. V tejto súvislosti odsúdený poukázal na skutočnosť, že na adrese prechodného pobytu bol opakovane kontaktovaný políciou. V čase, kedy bol voči nemu vydaný príkaz na zatknutie, resp. v období, kedy sa voči nemu viedlo konanie ako proti ušlému, bol opakovane riešený políciou,

pričom komunikoval s políciou aj vo veci jeho vydierania. Okrem toho v decembri 2017 bol pokutovaný za dopravný priestupok, pričom v tom období podal aj podnet na sekciu kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Dňa 23. októbra 2017 bol na adrese prechodného pobytu identifikovaný dvomi príslušníkmi Policajného zboru, avšak z ich strany nebol informovaný o vydanom príkaze na zatknutie, resp. že sa voči nemu vedie konanie ako proti ušlému. O skutočnosti, že orgány činné v trestnom konaní mali vedomosť o mieste jeho zdržiavania, podľa názoru odsúdeného, nasvedčuje i to, že na tejto adrese bol zadržaný po tom, ako bol odsúdený a nariadený výkon trestu odňatia slobody.

Z uvedených dôvodov odsúdený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len ako „najvyšší súd“ alebo „sťažnostný súd“) navrhol, aby podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že jeho návrhu na opätovné prejednanie trestnej veci vyhovie podľa § 362 Tr. por.

Sťažnosť podanú prostredníctvom obhajcu doplnil odsúdený vlastným podaním z 26. septembra 2018, ktoré bolo krajskému súdu doručené 27. septembra 2018. V ňom odsúdený v podstate zrekapituloval vyššie uvedenú argumentáciu s akcentom na svoj nepriaznivý zdravotný stav a tiež okolnosti súvisiace s psychickými a fyzickými útokmi páchanými na jeho osobu, ktoré viedli k trvalej zmene jeho pobytu na adresu U. X, M., po decembri 2014, kedy mu malo byť vyhrázané likvidáciou. Obvinený v tejto sťažnosti ďalej uviedol, že sa od tohto momentu takmer 24 hodín denne zdržiaval na predmetnej adrese, pričom bol v pravidelnom kontakte so zložkami polície. Jeho pobyt na adrese U. X, M. môže potvrdiť aj množstvo obyvateľov žijúcich na uvedenej ulici a v jej okolí.

Najvyšší súd na podklade sťažnosti odsúdeného podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia krajského súdu, vrátane konania, ktoré mu predchádzalo, pričom dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 302 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (identická úprava v § 358 ods. 1 Tr. por.) konanie podľa ustanovení tohto oddielu (podľa účinného znenia „dielu“) možno vykonať proti tomu, kto sa vyhýba trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva - ušlý.

Konanie proti ušlému, upravené v § 302 a nasl. zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (§ 358 a nasl. Tr. por.), predstavuje osobitný spôsob konania spočívajúci v tom, že tento zákon umožňuje vykonať konanie aj proti osobe, ktorá ušla pred trestným stíhaním tým, že sa vyhýba trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva. Ide totiž o výnimku z ústavného práva vymedzeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Keďže konanie proti ušlému je vždy závažným zásahom do priebehu trestného konania, nakoľko obvineného zbavuje možnosti osobne a bezprostredne realizovať jeho právo na obhajobu, malo by sa k nemu pristúpiť až vo chvíli, keď sa všetky dostupné možnosti na zabezpečenie prítomnosti obvineného (predvolanie, predvedenie, zatknutie) minú účinku.

Podľa § 362 ods. 1 Tr. por. odsúdený v konaní podľa tohto dielu má právo podať návrh na opätovné prejednanie svojej veci súdom v jeho prítomnosti pre nesplnenie podmienok podľa § 358 ods. 1 do uplynutia šiestich mesiacov odo dňa, keď sa dozvedel o trestnom stíhaní alebo odsúdení, najneskôr však v príslušnej premlčacej dobe ustanovenej v Trestnom poriadku.

Sťažnostný súd považuje za dôležité v prvom rade konštatovať, že krajský súd sa správne vysporiadal s otázkou prípustnosti podania návrhu na opätovné prejednanie veci pred súdom podľa § 362 ods. 1 Tr. por. za situácie, keď celé trestné konanie v posudzovanej veci bolo vedené podľa zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom. Úvahy krajského súdu v tomto smere najvyšší súd dopĺňa poukázaním na svoje skoršie rozhodnutia, v zmysle ktorých úprava podľa § 362 Tr. por. je použiteľná nielen v prípade, ak bolo konanie proti ušlému vedené podľa § 358 a nasl. Tr. por. v znení účinnom od 1. januára 2006. Použije sa aj vtedy, ak sa konalo proti ušlému podľa § 302 a nasl. zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov - tu však (podľa § 566 ods. 3 zák. č. 301/2005 Z. z. per analogiam) iba za predpokladu, že dotknuté súdne rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť po 1. januári 2006. V zmysle citovaného rozhodnutia je potom potrebné formuláciu „pre nesplnenie podmienok podľa § 358

ods. 1" uvedenú v § 362 ods. 1 Tr. por., vzťahovať na nesplnenie podmienok podľa § 302 ods. 1 Tr. por. v znení účinnom do 31. decembra 2005 (uznesenie najvyššieho súdu z 28. februára 2017, sp. zn. 1 Tdo V 6/2016, alebo aj uznesenie najvyššieho súdu z 29. marca 2017, sp. zn. 1 Tdo V 11/2016). Rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu nadobudol právoplatnosť 14. novembra 2017, a teda niet pochyb o tom, že právna úprava v zmysle § 362 Tr. por. je použiteľná aj na posudzovaný prípad.

Sťažnostný súd zároveň konštatuje správnosť ustálenia momentu určujúceho začiatok plynutia subjektívnej šesťmesačnej lehoty na podanie návrhu na opätovné prejednanie veci pred súdom v prítomnosti obvineného na deň 15. januára 2018. V uvedený dátum došlo k zadržaniu odsúdeného a jeho dodaniu do výkonu trestu odňatia slobody (č. l. 3815), čím sa tento zároveň dozvedel o svojom odsúdení. To nevyklučuje, že odsúdený vedel o tom, že je trestne stíhaný, keďže sa preukázateľne zúčastnil hlavného pojednávania v dňoch 22. novembra 2010, 17. januára 2011, 23. marca 2011, 17. júna 2011, 10. októbra 2011, 22. apríla 2012 a 24. septembra 2012, pričom aj následne súdu opakovane doručoval podania týkajúce sa jeho zdravotného stavu a iných skutočností. Ustanovenie § 362 ods. 1 Tr. por. je totiž potrebné vykladať tak, že návrh na opätovné prejednanie veci pred súdom vo svojej prítomnosti má odsúdený (§ 10 ods. 14 Tr. por.) právo podať v lehote šiestich mesiacov, najneskôr však do uplynutia premlčacej lehoty uvedenej v Trestnom zákone od okamihu, keď sa dozvedel o svojom odsúdení a obžalovaný (§ 10 ods. 13 Tr. por.) v lehote do šiestich mesiacov, najneskôr však do uplynutia premlčacej lehoty uvedenej v Trestnom zákone od okamihu, keď sa dozvedel o svojom trestnom stíhaní prebiehajúcim v štádiu súdneho konania (primerane porovnaj s uznesením najvyššieho súdu z 11. novembra 2015, sp. zn. 3 Tost 27/2015, alebo s uznesením najvyššieho súdu z 18. januára 2018, sp. zn. 6 Tost 30/2017). Cez prizmu uvedeného, posledný deň lehoty na podanie návrhu na opätovné prejednanie veci súdom by v predmetnom prípade pripadol na 15. júla 2018 a keďže návrh odsúdeného bol na krajský súd podaný 21. mája 2018 (č. l. 3877-3880), je nevyhnutné dospieť k záveru o včasnosti jeho podania.

Ako už bolo uvedené vyššie, zákonná úprava podmienok pre podanie „úspešného“ návrhu na opätovné prejednanie veci v prítomnosti obvineného v zmysle § 362 ods. 1 Tr. por. okrem včasného podania takéhoto návrhu vyžaduje preukázanie nesplnenia podmienok pre konanie proti ušlému v zmysle § 302 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom, resp. § 358 ods. 1 Tr. por.

Z obsahu trestného spisu v tomto smere vyplýva, že odsúdený od decembra 2014 prestal preberať zásielky krajského súdu, opustil dovtedajšie miesto jeho pobytu bez toho, aby súdu oznámil zmenu bydliska, pričom z vykonaného zisťovania vyplýva, že sa nezdržoval ani na adrese U. X, M., ktorú uvádza vo svojich podaniach. Sťažnostný súd v tomto smere podotýka, že pod skrývaním v zmysle § 302 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (§ 358 ods. 1 Tr. por.) treba rozumieť i neoznámený pobyt na inom mieste než na adrese uvedenej pre potreby trestného konania. Samotná táto skutočnosť však nestačí, nakoľko je povinnosťou súdu a rovnako ostatných orgánov činných v trestnom konaní v priebehu celého trestného stíhania skúmať, či dôvody konania proti ušlému stále trvajú (R 21/2010). To znamená, že súd musí vykonať všetky dostupné úkony a opatrenia zamerané na zistenie, na akom mieste sa obvinený zdržiava a prečo sa v mieste bydliska nenachádza.

Prvostupňový ako aj odvolací súd v tomto ohľade vykonali viaceré úkony za účelom zabezpečenia prítomnosti odsúdeného pred súdom, avšak neúspešne.

Pobyt odsúdeného sa nepodarilo krajskému súdu vypátrať prostredníctvom príkazu na jeho zatknutie z 15. decembra 2014 (č. l. 3327 a tiež 3351). Krajský súd sa následne aktívne dožiadal tejto informácie u polície (č. l. 3509), zo správy polície zo 4. februára 2015 vyplýva, že táto hľadala odsúdeného aj na adrese U. X, M., kde mal odsúdený pobývať v podnájme u Mgr. U. V., avšak s negatívnym výsledkom (č. l. 3510). V správe zo dňa 31. marca 2015 (č. l. 3594) polícia navyše uviedla, že dom na tejto adrese nik neobýva (v noci sa tam nesvieti) a podľa udania susedov bol odsúdený naposledy vidенý koncom roka 2014, pričom títo susedia nedisponovali informáciou, kde by sa mohol nachádzať. S obdobným výsledkom polícia informovala krajský súd aj správou zo dňa 23. apríla 2015 (č. l. 3595), v ktorej uviedla, že odsúdený prerušil kontakt s jemu blízkymi osobami. Totožné výsledky vyplývajú aj zo

správ polície z 22. júna 2015 (č. l. 3604) a 30. septembra 2015 (č. l. 3611). Z informovania sa u ošetrojúcej lekárky odsúdeného vyplynulo, že tento bol u nej na ostatnom vyšetrení dňa 11. decembra 2014 (č. l. 3586), pričom jeho dlhodobá práceneschopnosť bola ukončená z dôvodu nedostavenia sa na kontrolu (č. l. 3591). Podľa správy Všeobecnej zdravotnej poisťovne zo 17. júna 2015 (č. l. 3603) nebola odsúdenému od 1. januára 2015 poskytnutá žiadna zdravotná starostlivosť, neboli mu predpísané žiadne lieky a nebola naplánovaná žiadna operácia či iný zdravotnícky výkon. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 18. júna 2015 (č. l. 3602) vyplýva, že odsúdenému v rozhodnom čase nebola evidovaná žiadna dočasná pracovná neschopnosť, lekárske výkony a nebola mu vyplácaná ani žiadna nemocenská, dôchodková, úrazová dávka či dávka v nezamestnanosti.

Po podanom odvolaní sa prítomnosťou podmienky konania proti ušlému zoberal aj odvolací súd, ktorý konštatoval, že na základe lustrácií v dostupných informačných systémoch a správ, ktoré si vyžiadal, zistil, že odsúdený mal v čase konania i naďalej nahlásený trvalý pobyt v V. V., Z. B. M. X (č. l. 3725), a to aj napriek tomu, že sa tam už niekoľko rokov nezdržiaval. Upovedomenie o verejnom zasadnutí osobitne doručované na všetky dostupné adresy: Z. B. M. X, V. V. (č. l. 3789), U. X, M. (č. l. 3790), P. Z. XX, V. V. (č. l. 3791), M. X, M. (č. l. 3792) si neprevzal a jeho aktuálny pobyt sa nepodarilo vypátrať ani polícii (č. l. 3783). Zo zisťovania odvolacieho súdu ďalej vyplynulo, že odsúdený v čase konania nebol ani vo väzbe, ani vo výkone trestu odňatia slobody (č. l. 3758), nemal aktívnu registráciu v Sociálnej poisťovni, nepoberal nemocenské dávky, dávky v nezamestnanosti, ani dôchodok (č. l. 3779) a na území Slovenskej republiky mu bola naposledy poskytnutá zdravotná starostlivosť 15. decembra 2014 (č. l. 3778).

K tvrdeniam odsúdeného o jeho pretrvávajúcich zdravotných ťažkostiach brániacich mu v účasti na úkonoch trestného konania, sťažnostný súd pre úplnosť poukazuje na tú skutočnosť, že krajský súd za účelom zistenia jeho zdravotného stavu v rozhodnom čase, dňa 1. apríla 2014 pribral do konania znalca, MUDr. Vendelína Puškára, pôsobiaceho v Košiciach (č. l. 3178-3179), aby tento mohol čo najobjektívnejšie vyšetriť zdravotný stav odsúdeného. Menovaný znalec svoj posudok doručil súdu až dňa 10. novembra 2014 (č. l. 3272-3294), a to práve z dôvodu, že odsúdený so znalcom nespolupracoval. Z výsledkov tohto posudku prítom vyplynulo, že odsúdený bol čiastočne spôsobilý účasti na hlavnom pojednávaní, pričom túto skutočnosť znalec potvrdil aj počas svojho výsluchu pred súdom (č. l. 3325-3327).

Sťažnostný súd, ako to vo svojom uznesení na strane č. 4 uviedol už krajský súd, nepripísal žiadnu relevanciu všeobecným tvrdeniam obvineného o jeho „vydieraní pánmi mafiánmi“, a síce, že táto okolnosť mu bránila v osobnej účasti na úkonoch predmetného trestného konania. Odsúdeným uvádzané skutočnosti o neustálom zdržiavaní sa na adrese U. X, M., boli vyššie uvedenými skutočnosťami tiež hodnoverne vyvrátené.

Sťažnostný súd s poukazom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že boli splnené všetky podmienky, v čase rozhodovania oboch súdov, na konanie proti odsúdenému ako proti ušlému, a síce z dôvodu vyhýbania sa trestnému konaniu skrývaním. Z obsahu spisu, ale aj z odôvodnení predmetných rozhodnutí jednoznačne vyplýva, že konajúce súdy dôsledne vykonali všetky dostupné úkony a opatrenia, smerujúce k tomu, aby bol L. M. prítomný na hlavnom pojednávaní.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa preto sťažnostný súd stotožnil so závermi krajského súdu, že podmienky pre opätovné prejednanie veci odsúdeného v jeho prítomnosti tak, ako sú uvedené v § 362 ods. 1 Tr. por., splnené neboli, a preto najvyšší súd sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

